

คำอธิบายและบกพร่องของฝ่ายจัดการ

ในปีบัญชี 2563 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลกระทบบูรุนแรงต่อเศรษฐกิจทั่วโลก ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 6.10* การลงทุนภาคเอกชน มูลค่าการส่งออก และเศรษฐกิจภาคการเกษตรลดตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตลอดทั้งปี ร.ก.ส. ให้ความสำคัญในการให้ความช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและ COVID - 19 เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดภาระหนี้ผ่านโครงการพักชำระหนี้และมาตรการขยายเวลาการชำระหนี้(Pre-emptive) ตลอดจนสนับสนุนเงินทุนเสริมสภาพคล่อง เพื่อการดำเนินธุรกิจและป้องกันหนี้สินนอกรอบนอกจากนี้ ร.ก.ส. ร่วมกับภาครัฐ ดำเนินโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวพร้อมสนับสนุนสินเชื่อช่วยเหลือการขายข้าวเปลือกนาปี เพื่อให้ราษฎรข้าวในตลาดมีเสถียรภาพ ตลอดจนลดความเสี่ยงด้านราคา ด้วยโครงการประกันรายได้เกษตรกร และลดความเสี่ยงด้านการผลิตด้วยการทำประกันภัยพืชผล โดย ร.ก.ส. สนับสนุนเบี้ยประกันส่วนหนึ่งให้เกษตรกร สำหรับการประกันภัยข้าวนาปี และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

การดำเนินโครงการข้างต้น คณะกรรมการและผู้บริหาร ร.ก.ส. ได้พิจารณาผลกระทบ ความเสี่ยง รวมทั้ง กำหนดมาตรการเพิ่มเติม เพื่อรักษาภาระดับผลประกอบการและระดับ

สภาพคล่องของ ร.ก.ส. โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของ ร.ก.ส.

ภาพรวมผลการดำเนินงานปีบัญชี 2563 ตามงบการเงินที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน (สตง.) เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ร.ก.ส. มีสินทรัพย์รวม จำนวน 2,115,072 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.97 จากการขยายสินเชื่อร้อยละ 4.80 ขณะเดียวกัน เงินรับฝากมีการเติบโตร้อยละ 6.47 ส่วนใหญ่เป็นเงินฝากออมทรัพย์ภาคประชาชน ส่งผลให้อัตราเงินฝากต้นทุนต่ำ หรือ Current and Saving Account (CASA) เป็นร้อยละ 54.22 สูงกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 45.78 และมีกำไรสุทธิ จำนวน 7,967 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 19.94 ซึ่งเป็นผลจากการกันสำรองเชิงคุณภาพ เพื่อเตรียมรองรับผลกระทบตามมาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจาก COVID - 19 ในขณะที่ ร.ก.ส. ยังสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี รายได้จากการรับมีเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.50 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีสถานะการเงินที่มั่นคง โดย darm อัตราส่วนค่าเพื่อนี้สูงสุดจะสูญต่อหนี้ด้อยคุณภาพ (Allowance to NPLs) อยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 643.60 และ darm อัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงหรือ BIS Ratio อยู่ที่ร้อยละ 12.21 ที่เพียงพอต่อการขยายงานในอนาคต

* ที่มา : สำนักงานสภาพน้ำการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564

1. การรวมผลการดำเนินงาน

รายการ	ปีบัญชี 2563	ปีบัญชี 2562	เปลี่ยนแปลง		หน่วย : ล้านบาท
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ	
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	70,436	66,433	4,003	6.03	
รายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย	12,029	9,522	2,507	26.33	
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	35,501	35,792	(291)	(0.81)	
กำไรจากการดำเนินงาน	46,964	40,163	6,801	16.93	
หนี้สูญ หนี้สัมภาระสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	38,997	30,212	8,785	29.08	
กำไรสุทธิ	7,967	9,951	(1,984)	(19.94)	
กำไร (ขาดทุน) เปิดเสร็จอื่น	4	(2,012)	2,016	(100.20)	
กำไร (ขาดทุน) เปิดเสร็จรวม	7,971	7,939	32	0.40	
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA) (%)	0.38	0.52			
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของเจ้าของเฉลี่ย (ROE) (%)	5.55	7.34			

รายละเอียดโครงสร้างของรายได้ และโครงสร้างของค่าใช้จ่าย ดังนี้

1.1 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ

รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ จำนวน 70,436 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 4,003 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.03 สาเหตุหลักจากการปรับลดอัตราการนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (กองทุน SFIs) จากอัตราร้อยละ 0.25 คงเหลือเพียง 0.125 กองประกัน ร.ก.ส. มีการบริหารต้นทุนเงินรับฝากอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สัดส่วนเงินฝากต้นทุนต่ำ (CASA) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน และทิศทางอัตราดอกเบี้ยตลาดกลางที่ส่งผลเชิงบวกต่ออัตราต้นทุนเงินฝาก ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยมีจำนวน 20,110 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 6,383 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.09

อย่างไรก็ตาม ร.ก.ส. ได้รับผลกระทบจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ด้วยการลดดอกเบี้ยและการคืนดอกเบี้ย เพื่อแบ่งเบาภาระหนี้สินและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกค้าที่ประสบภัยธรรมชาติ ลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจและ COVID - 19 ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยลดลง ร้อยละ 2.56 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ย (Net Interest Margin : NIM) เท่ากับร้อยละ 2.98 ลดลงจากปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 3.09

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2563	ปีบัญชี 2562	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่บ (ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	90,546	92,926	(2,380)	(2.56)
- เงินให้สินเชื่อ	87,120	87,473	(353)	(0.40)
- รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,426	5,453	(2,027)	(37.17)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	20,110	26,493	(6,383)	(24.09)
- เงินรับฝาก	18,626	24,661	(6,035)	(24.47)
- เงินกู้ยืม	1,484	1,832	(348)	(19.00)
รวมรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	70,436	66,433	4,003	6.03
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ย (NIM) (%)	2.98	3.09		
อัตราต้นทุนทางการเงิน (%)	1.11	1.55		

หมายเหตุ ต้นทุนทางการเงิน หมายถึง ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (รวมเงินสมทบกองทุน SFIs)/หนี้สินที่มีการดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย

1.2 รายได้ที่ไม่ใช้ดอกเบี้ย

รายได้ที่ไม่ใช้ดอกเบี้ย จำนวน 12,029 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 2,507 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.33 ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,743 ล้านบาท หรือร้อยละ 39.50 จากรายได้ค่าธรรมเนียมและการทำรายการของบัตร ATM เป็นหลัก และการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 764 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.95 จากรายได้ของเงินฝากสбер์เชียต

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2563	ปีบัญชี 2562	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ที่ไม่ใช้ดอกเบี้ย				
- รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	6,156	4,413	1,743	39.50
- รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	5,873	5,109	764	14.95
รวมรายได้ที่ไม่ใช้ดอกเบี้ย	12,029	9,522	2,507	26.33

1.3 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน จำนวน 35,501 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 291 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.81 เป็นการลดลงในส่วนของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน สาเหตุหลักมาจากการเปลี่ยนแปลงการจ่ายอัตราเงินชดเชยสุดท้ายจาก 300 วัน เป็น 400 วัน สำหรับลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบปีที่สิ้นไป ตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) และ ร.ก.ส. บันทึกบัญชีรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่าย ในงบกำไรขาดทุนทั้งจำนวน ในขณะที่ค่าใช้จ่ายอื่น เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ COVID - 19 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินฝากสбер์เชียต ส่งผลให้อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ (Cost to Income) อยู่ที่ร้อยละ 43.05 ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 47.12

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2563	ปีบัญชี 2562	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน				
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	22,632	23,974	(1,342)	(5.60)
- ค่าตอบแทนกรรมการ	13	13	-	-
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	3,760	3,843	(83)	(2.16)
- ค่าใช้จ่ายอื่น	9,096	7,962	1,134	14.24
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	35,501	35,792	(291)	(0.81)
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ (%)	43.05	47.12		

1.4 หนึ่สูญ หนึ่สังสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการต้องยื้อค่า จำนวน 38,997 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 8,785 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.08 จากการกันสำรองสำหรับลูกหนี้ที่เข้าโครงการพักชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในปีัญชี 2563 เพื่อรองรับการต้องยื้อค่าของสินเชื่อในอนาคต

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีงบประมาณ 2563	ปีงบประมาณ 2562	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (คด)	ร้อยละ
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการต้องค่า				
- หนี้สูญตัดบัญชี	41	137	(96)	(70.07)
- หนี้สงสัยจะสูญ	38,813	29,900	8,913	29.81
- ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	143	175	(32)	(18.29)
รวมหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการต้องค่า	38,997	30,212	8,785	29.08

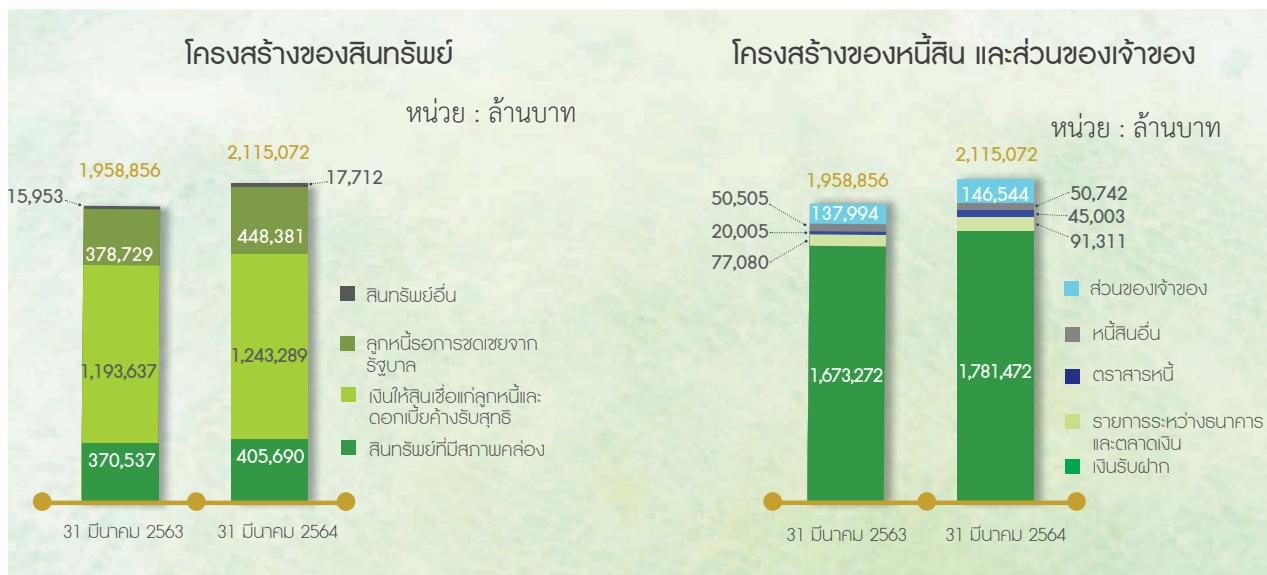
2. การพัฒนาศูนย์การเงิน

หน่วย : ล้านบาท

ฐานะการเงิน	31 มีนาคม 2564	31 มีนาคม 2563	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง	405,690	370,537	35,153	9.49
เงินให้เชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค่างรับสุทธิ	1,243,289	1,193,637	49,652	4.16
ลูกหนี้จากการซื้อขายจารวัฐบาล	448,381	378,729	69,652	18.39
สินทรัพย์อื่น	17,712	15,953	1,759	11.03
สินทรัพย์รวม	2,115,072	1,958,856	156,216	7.97
หนี้สินและส่วนของเจ้าของ				
หนี้สิน				
เงินรับฝาก	1,781,472	1,673,272	108,200	6.47
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	91,311	77,080	14,231	18.46
ตราสารหนี้ที่ออก และเงินกู้ยืม	45,003	20,005	24,998	124.96
หนี้สินอื่น	50,742	50,505	237	0.47
หนี้สินรวม	1,968,528	1,820,862	147,666	8.11
ส่วนของเจ้าของรวม				
ทุนหุ้นสามัญ	61,945	55,945	6,000	10.72
องค์ประกอบอื่น และกำไรสะสม	84,599	82,049	2,550	3.11
ส่วนของเจ้าของรวม	146,544	137,994	8,550	6.20
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	2,115,072	1,958,856	156,216	7.97

รายละเอียดโครงสร้างของสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของ ดังนี้

2.1 สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส มีสินทรัพย์รวมจำนวน 2,115,072 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.97 จากปีก่อน จากรายรับที่มีสภาพคล่อง ลูกหนี้จากการซื้อขายจากรัฐบาล และเงินให้สินเชื่อเป็นหลัก โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

- สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง

สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง จำนวน 405,690 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 35,153 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.49 จากการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนและรายการระหว่างธนาคาร และตalaดเงิน ซึ่งเป็นการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินจากเงินรับฝากที่เพิ่มขึ้น

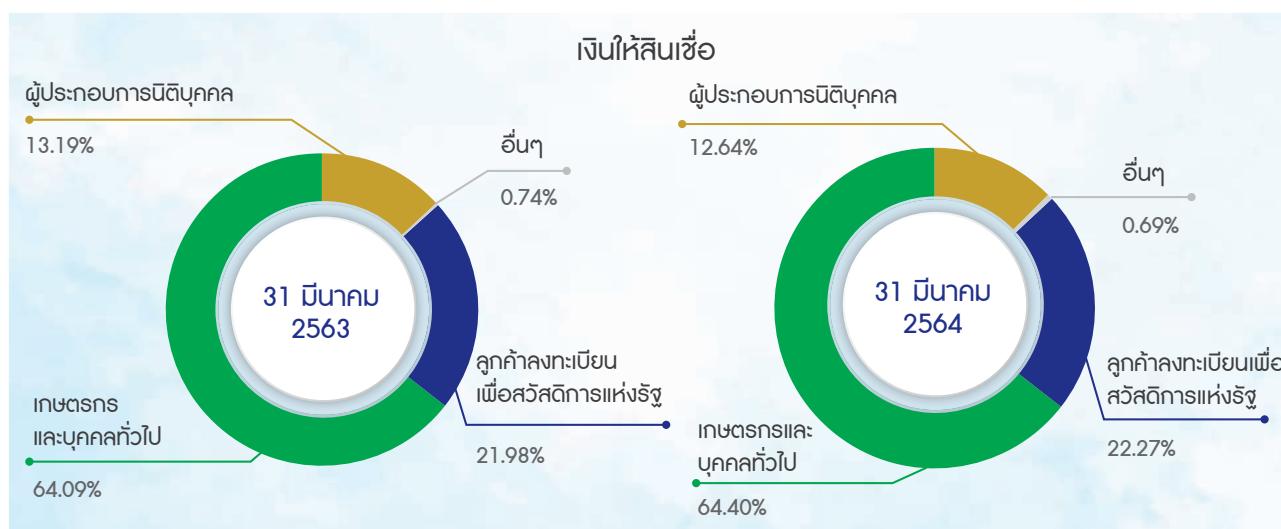
- ลูกหนี้จากการซื้อขายจากรัฐบาล

ลูกหนี้จากการซื้อขายจากรัฐบาล จำนวน 448,381 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 69,652 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.39 ส่วนใหญ่จากการสำรองจ่ายเงินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2563/64 และโครงการสนับสนุน

ค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2563/64 เป็นหลัก ในขณะที่บางโครงการได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 และ 2564 เพื่อจ่ายชำระในส่วนที่ ร.ก.ส. สำรองจ่ายแทนรัฐบาล อาทิ โครงการรับจำนำผลผลิตทางการเกษตร โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนานปี ปีการผลิต 2559/60 ในขณะที่โครงการอื่น ๆ ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และ 2564

- เงินให้สินเชื่อกู้หนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

เงินให้สินเชื่อร่วม จำนวน 1,570,784 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 71,908 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.80 โดยมีการแบ่งสัดส่วนสินเชื่อออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ สินเชื่อกลุ่มลูกค้าผู้ลังทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ร้อยละ 22.27 เกษตรกรและบุคคลทั่วไป ผู้ประกอบการนิติบุคคลและอื่น ๆ ร้อยละ 64.40 12.64 และ 0.69 ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อร่วมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.80 ส่วนใหญ่เป็นการเติบโตจากลูกค้าเกษตรกร ในกลุ่มลูกค้าผู้ลงทุนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และลูกค้าเกษตรกรและบุคคลทั่วไป จากการให้สินเชื่อพัฒนาอาชีพ สินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน สินเชื่อเพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ และสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนรวมเพื่อการลงทุนในการประกอบอาชีวเกษตรกรรม

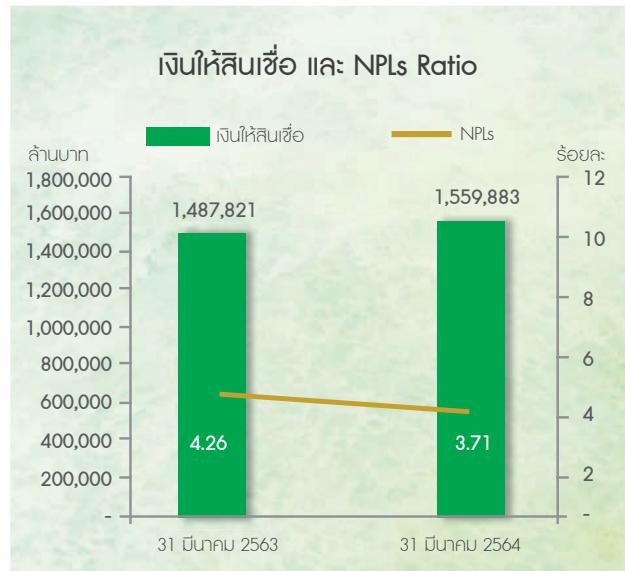
ทั้งนี้ เงินให้สินเชื่อร่วม จำนวน 1,570,784 ล้านบาท ได้รวมเงินให้สินเชื่อประกอบการเกษตร จำนวน 168,103 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.70 ของสินเชื่อร่วม ที่เหลือเป็นเงินให้สินเชื่อที่สนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เมื่อร่วมดอกเบี้ย ค้างรับและหักค่าเผื่อหนี้สิบสี่สัญญาแล้วคงเหลือเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จำนวน 1,243,289 ล้านบาท

2.2 คุณภาพสินเชื่อ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อร่วมจำนวน 1,570,784 ล้านบาท เป็นเงินให้สินเชื่อเกษตรและบุคคลทั่วไป สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล หลังหักรายได้ตัดบัญชี จำนวน 1,559,883 ล้านบาท ที่เหลือเป็นเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐและสินเชื่ออื่น ๆ โดยมีรายละเอียดข้อมูลต้นเงินกู้คงเหลือและการกันเงินสำรองของเงินให้สินเชื่อเกษตรและบุคคล ทั่วไป สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	อัตราเรื้อยค่าเสื่อมหักสิ้นสุด	31 มีนาคม 2564		31 มีนาคม 2563	
		เงินให้สินเชื่อหลังหักรายได้ตัดบัญชี	ค่าเสื่อมหักสิ้นสุด	เงินให้สินเชื่อหลังหักรายได้ตัดบัญชี	ค่าเสื่อมหักสิ้นสุด
เงินสำรองขันต่อตามเกณฑ์ รปท.					
- จัดซื้นปกติ	1	1,492,390	14,924	1,413,235	14,132
- จัดซื้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	2	9,667	193	11,186	223
- จัดซื้นต่ำกว่ามาตรฐาน	100	10,976	10,976	11,098	11,098
- จัดซื้นสงสัย	100	6,778	6,778	11,806	11,806
- จัดซื้นสงสัยจะสูญ	100	40,072	40,072	40,496	40,496
รวม		1,559,883	72,943	1,487,821	77,755
เงินสำรองส่วนเกิน			299,227		255,519
รวมทั้งสิ้น			372,170		333,274
อัตราค่าเผื่อนหักสิ้นสุดต่อสินเชื่อ					
ต้อยคุณภาพ (Allowance to NPLs) (%)			643.60		525.67

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีสินเชื่อต้องคุณภาพ (Non-Performing Loans : NPLs) จำนวน 57,826 ล้านบาท คิดเป็นอัตรา NPLs ร้อยละ 3.71 ต่ำกว่าปีก่อนที่มีสินเชื่อต้องคุณภาพ จำนวน 63,400 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.26 ของเงินให้สินเชื่อ เป็นผลจากการผ่อนคลายการชำระหนี้ลูกค้า ที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ภาวะเศรษฐกิจ และ COVID - 19

โดยในปีบัญชี 2563 ร.ก.ส. กันสำรองทั้งสิ้น จำนวน 372,170 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 643.60 ของหนี้ด้อยคุณภาพ (Allowance to NPLs) เป็นเงินสำรองที่พึงกันตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จำนวน 72,943 ล้านบาท และสำรองส่วนเกินตามเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 299,227 ล้านบาท

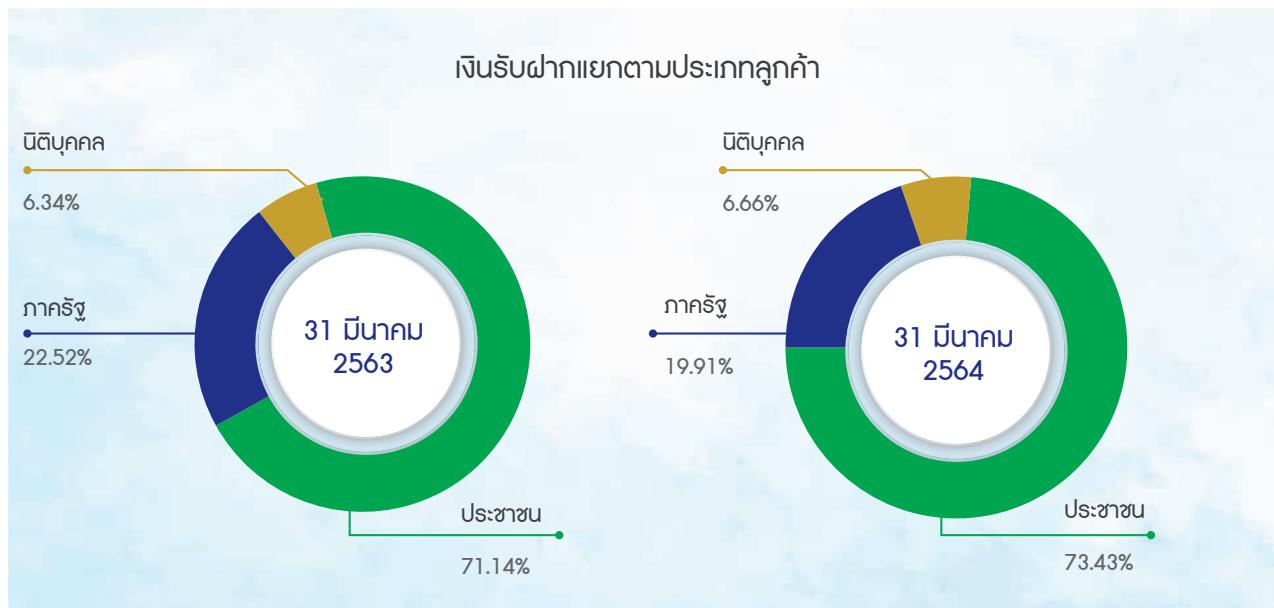

2.3 หนี้สิน

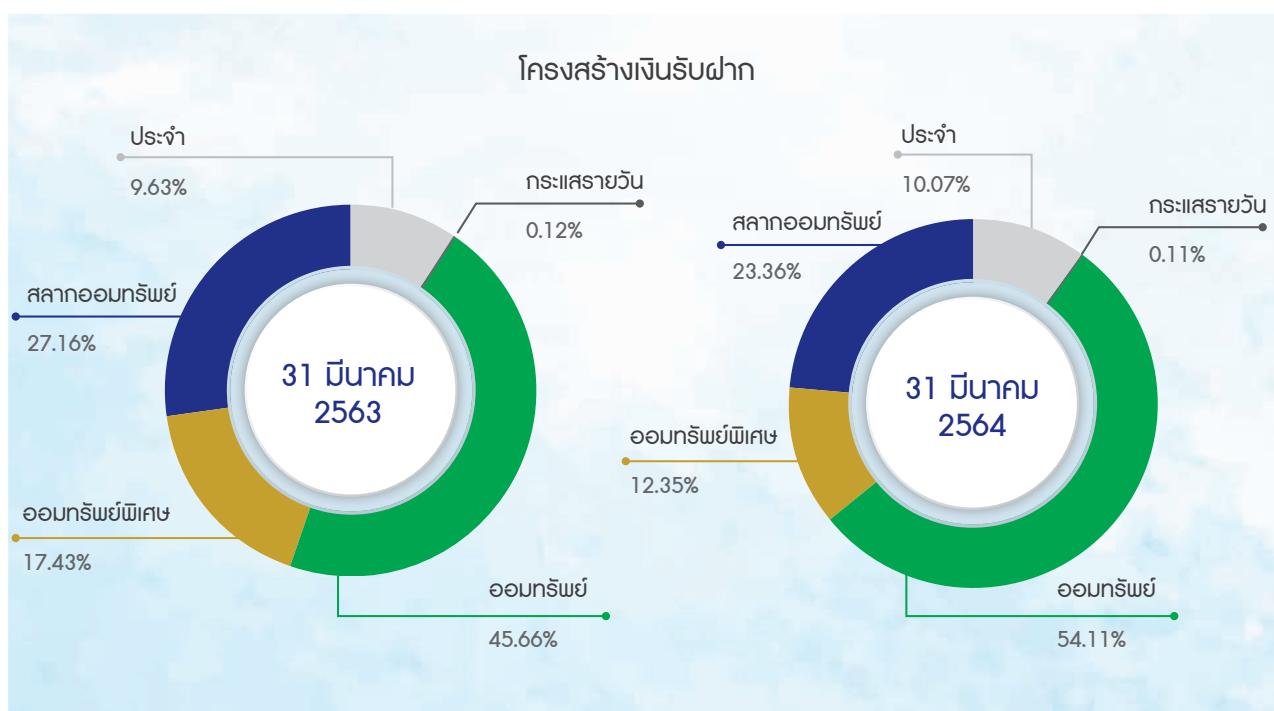
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีหนี้สินรวม จำนวน 1,968,528 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 147,666 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.11 เป็นการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝาก ตราสารหนี้และเงินกู้ยืมจากการออกพันธบัตร ร.ก.ส. และ Green Bond เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

- เงินรับฝาก

เงินรับฝากหลังหักดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า จำนวน 1,781,472 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 108,200 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.47 โดยมีสัดส่วนเงินรับฝากภาคประชาชน ภาครัฐ และนิติบุคคล ร้อยละ 73.43 19.91 และ 6.66 ตามลำดับ เงินรับฝากที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากการเงินฝากภาคประชาชนและนิติบุคคล โดยมีรายละเอียดเงินรับฝากจำแนกตามประเภทลูกค้า ดังนี้

เงินฝากออมทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 199,993 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.18 ส่งผลให้มีเงินรับฝากต้นทุนต่ำ (CASA) ร้อยละ 54.22 สูงกว่าสิ้นปีบัญชีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 45.78 โดยมีรายละเอียดของโครงสร้างเงินรับฝากและเงินรับฝากจำแนกตามประเภท ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทเงินรับฝาก	31 มีนาคม 2564		31 มีนาคม 2563		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	สัดส่วน (%)	จำนวน	สัดส่วน (%)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
กระแสรายวัน	1,991	0.11	2,093	0.12	(102)	(4.87)
ออมทรัพย์	963,961	54.11	763,968	45.66	199,993	26.18
ออมทรัพย์พิเศษ	219,902	12.35	291,669	17.43	(71,767)	(24.61)
สลากออมทรัพย์	416,160	23.36	454,444	27.16	(38,284)	(8.42)
ประจำ	179,458	10.07	161,098	9.63	18,360	11.40
รวมทั้งสิ้น	1,781,472	100	1,673,272	100	108,200	6.47
อัตราเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก (L/D Ratio) (%)	88.17		89.58			
เงินรับฝากดันทุนต้ำ (CASA) (%)	54.22		45.78			

• ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม จำนวน 45,003 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 24,998 ล้านบาท หรือร้อยละ 124.96 จากการออกพันธบัตร ธ.ก.ส. และ Green Bond เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

• หนี้สินอื่น

หนี้สินอื่น จำนวน 50,742 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน และการตั้งสำรองสังเคราะห์ชีวิต เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 237 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.47

2.4 ส่วนของเจ้าของ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ธ.ก.ส. มีส่วนของเจ้าของรวม จำนวน 146,544 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 8,550 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.20 จากการซื้อหุ้นเพิ่มทุนจากการตรวจสอบและกำไรมูลค่าของปีบัญชี 2563 หลังหักเงินปันผลจ่าย

3. แหล่งทุนและใช้ป ciòองเงินทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 แหล่งที่มาของเงินทุน ประกอบด้วย หนี้สิน จำนวน 1,968,528 ล้านบาท หรือร้อยละ 93.07 และส่วนของเจ้าของ จำนวน 146,544 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.93 โดยองค์ประกอบของแหล่งเงินทุนด้านหนี้สินที่สำคัญได้แก่ เงินรับฝากร้อยละ 84.23 ทำธุกรรรมกู้ยืมในตลาดเงินร้อยละ 4.31 ตราสารหนี้และเงินกู้ยืมร้อยละ 2.13 และหนี้สินอื่นร้อยละ 2.40

สำหรับการใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญ ประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อ ร้อยละ 74.27 สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องและลูกหนี้รอการซัดเชยจากรัฐบาลอยู่ที่อัตราร้อยละ 19.18 และ 21.20 ตามลำดับ

4. การดำเนินการส่วนราชการเงินตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย

4.1 การดำเนินการของทุนและอัตราเงินของทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีเงินกองทุนทั้งสิ้นที่ 1 จำนวน 138,558 ล้านบาท และเงินกองทุนทั้งสิ้นที่ 2 จำนวน 14,985 ล้านบาท รวมเป็นเงินกองทุนทั้งสิ้น 153,543 ล้านบาท ขณะที่มีสินทรัพย์เสี่ยง จำนวน 1,257,581 ล้านบาท ส่งผลให้มีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงและอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นที่ 1 ตามเกณฑ์ Basel II เป็นร้อยละ 12.21 และร้อยละ 11.02 ตามลำดับ มีความมั่นคงเพียงพอต่อการขยายธุรกิจและสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่าเงินกองทุนทั้งสิ้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2564	31 มีนาคม 2563
เงินกองทุนทั้งสิ้น	153,543	142,221
- เงินกองทุนทั้งสิ้นที่ 1	138,558	128,028
- เงินกองทุนทั้งสิ้นที่ 2	14,985	14,193
สินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น	1,257,581	1,216,273
อัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (%)	12.21	11.69
อัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นที่ 1 (%)	11.02	10.53

4.2 การดำเนินการสินทรัพย์สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีสินทรัพย์สภาพคล่อง ซึ่งประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินสดที่คุ้นย์เงินสด เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและหลักทรัพย์ที่ปราศจากการผูกพัน รวมจำนวน 330,060 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการดำเนินการสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝาก ร้อยละ 18.53 สูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6.00

5. การดำเนินงานตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)

ร.ก.ส. แยกแสดงบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) จากธุรกรรมปกติในงบการเงินรวม ตามหลักเกณฑ์และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) คือ โครงการนโยบายรัฐที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีหลังวันที่ 5 สิงหาคม 2552 โดยมีรูปแบบการให้บริการที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือพื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย การก่อวินาศกรรม การฟื้นฟูกระตุ้นเศรษฐกิจ การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และภาคธุรกิจ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ร.ก.ส. มีโครงการธุรกรรมนโยบายรัฐ จำนวน 109 โครงการ เป็นโครงการใหม่ในปีบัญชี 2563 จำนวน 17 โครงการ และโครงการที่สิ้นสุดในปีจำนวน 3 โครงการ

ในระหว่างปีบัญชี 2563 ร.ก.ส. มีการดำเนินงานช่วยเหลือเกษตรเพิ่มเติมจากปีก่อน ผ่านโครงการสำคัญ อาทิ โครงการสินเชื่อเพื่อให้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจาก COVID - 19 โครงการสินเชื่อช่วยการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2563/64 โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2563/64 โครงการประกันรายได้เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านราคาสำหรับสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง และโครงการเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อชื้อปัจจัยการผลิต ถูกการผลิตปี 2562/63

สำหรับโครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ง ปี 2562 ได้สิ้นสุดระยะเวลาโครงการธุรกรรมนโยบายรัฐและปรับโอนเป็นธุรกรรมปกติ ส่งผลให้มีการโอนบัญชีระหว่างกันของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ดอกเบี้ยค้างรับ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากธุรกรรมนโยบายรัฐเป็นธุรกรรมปกติ

5.1 ผลประกอบการ

ในปีบัญชี 2563 มีรายได้จากการรัฐธรรมนойบายรัฐ จำนวน 15,760 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.36 ของรายได้รวม ซึ่งประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ยและขาดเชียดอกเบี้ย รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน และรายได้ชดเชยค่าบริหารรัฐธรรมนอยบายรัฐ รวมรายได้อื่น ๆ จำนวน 7,582 7,248 และ 930 ล้านบาท ตามลำดับ ลดลงจากปีก่อน 27,738 ล้านบาท หรือร้อยละ 63.77 ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายรัฐธรรมนอยบายรัฐ จำนวน 12,852 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.58 ของค่าใช้จ่ายรวม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจำนวน 8,309 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 4,543 ล้านบาท ตามลำดับ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 50.96 และ 65.18 ตามลำดับ เมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายหนี้ส่งสัมจะสูญ จำนวน 232 ล้านบาท ส่งผลให้มีกำไรสุทธิ จำนวน 2,676 ล้านบาท

5.2 ฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์ตามรัฐธรรมนอยบายรัฐ (PSA) จำนวน 546,890 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนอยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จำนวน 113,140 ล้านบาท และ ลูกหนี้ของการซัดเชียจารักษาผลตามรัฐธรรมนอยบายรัฐ จำนวน 433,750 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 48,753 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.18 จากการโอนลูกหนี้จากรัฐธรรมนอยบายรัฐเป็นรัฐกรรมปกติ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2564	31 มีนาคม 2563	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อย%
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนอยบายรัฐ	119,884	286,825	(166,941)	(58.20)
ดอกเบี้ยค้างรับ	2,318	3,464	(1,146)	(33.08)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนอยบายรัฐ และดอกเบี้ยค้างรับ	122,202	290,289	(168,087)	(57.90)
หัก ค่าเผื่อนสัมจะสูญ	9,062	56,461	(47,399)	(83.95)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนอยบายรัฐ และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	113,140	233,828	(120,688)	(51.61)
ลูกหนี้ของการซัดเชียจารักษาผลตามรัฐธรรมนอยบายรัฐ	433,750	361,815	71,935	19.88
รวมทั้งสิ้น	546,890	595,643	(48,753)	(8.18)